

Posudek vedoucí diplomové práce

zpracované **Erikou Knopovou** na téma

„Obranyschopná demokracie – rozpuštění politických stran v ČR v komparaci s vybranými evropskými státy“

Úkolem diplomantky bylo zabývat se konceptem obranyschopné demokracie v souvislosti se zrušením politické strany. Pozornost tedy měla být upřena především na rozpuštění politické strany či jiný zásah z důvodu její nedemokratičnosti. Jde o téma v posledních letech velice aktuální, zejména v souvislosti s rozpuštěním Dělnické strany (dále jen „DS“) a úvahami o rozpuštění Komunistické strany Čech a Moravy (dále jen „KSČM“).

Formální a stylistická stránka:

Posuzovaná diplomová práce je rozdělena do šesti kapitol, dále zahrnuje také obsah, úvod, závěr, anglicky psané resumé a seznam literatury a pramenů. Čítá celkem 77 stran, rozsahem tedy plně odpovídá požadavkům na diplomové práce kladeným.

Po stylistické stránce dosahuje práce velmi dobré úrovně, zároveň pozitivně hodnotím kvalitní konečnou úpravu diplomové práce.

Obsahová stránka

Obsah práce odpovídá jejímu názvu. Diplomantka k tématu přistupuje interdisciplinárně, kdy vedle pohledu právního využívá i politologický přístup. K tomu bych uvedla, že politologický pohled právní problematiku pouze doplňuje, což v diplomové práci z oboru ústavního práva hodnotím jako velice příhodně zvolené a uměřené.

V úvodu práce diplomantka zdůvodňuje výběr tématu a nastiňuje její obsah a vytyčuje cíle. Větší pozornost mohla diplomantka věnovat stanovení metodiky práce. Dále považuji za nevhodné pro vědeckou práci, aby si jako jeden z cílů kladla přinést

čtenáři přehlednou informaci o rozpouštění politických stran, neboť vědecká práce je primárně určena odborné veřejnosti, u které se základní přehled o dané problematice již předpokládá. Podotýkám ale, že s touto představou se lze setkat u většiny diplomantů.

Kapitola první je věnována ústřednímu pojmu práce, tedy politickým stranám, především pak jejich ústavně-právnímu postavení. Jde o kapitolu poměrně stručnou, znamená jakési teoretické uvedení do problematiky politických stran. K jejímu obsahu nemám žádné připomínky, domnívám se ale, že ústavně-právnímu postavení politických stran se mohla diplomantka věnovat důkladněji, stejně tak, jako to například učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku Dělnická strana I.

V rozboru podstatných pojmů pokračuje diplomantka i v kapitole druhé a třetí, ve kterých se zabývá extremismem, radikalismem a tzv. „obranyschopnou“ demokracií. K pojmu extremismus bych podotkla, že za vhodnější považuji výraz nedemokratické nebo protiústavní politické strany. Výraz extremistické politické strany je sice i nadále používán určitou částí politologů, ovšem z hlediska rozpuštění politické strany je pro jeho určitou nejasnost vhodnější se ho vyvarovat. O jeho vypuštění se vážně uvažuje i v souvislosti s každoroční zprávou vlády o extremismu v ČR. Pozitivně hodnotím kapitolu třetí, která je věnovaná konceptu obranyschopné demokracie. Jako jedinou kritiku bych zmínila, že se v ní mohla diplomantka více zabývat judikaturou Ústavního soudu ČR, který se k tomuto pojmu neustále vrací.

Za jádro diplomové práce považuji kapitolu čtvrtou, ve které se diplomantka zabývá nejen historií rozpouštění politických stran v bývalém Československu, ale především aktuální situací na poli rozpouštění politických stran, přičemž její těžiště logicky spočívá v dosavadním jediném případě rozpouštění politické strany pro její nedemokratičnost, tedy rozsudkům Dělnická strana I a II a následnému usnesení Ústavního soudu ČR. Vedle toho diplomantka rozebírá i situaci KSČM. Kladně hodnotím, že diplomantka k problematice přistupuje komplexně, používá kvalitním způsobem judikaturu, včetně judikatury ESLP, a přináší i své vlastní názory. Rozlišuje přitom různé zásahy do práva zakládat politické strany a sdružovat se v nich.

Kapitola pátá vnáší do problematiky i stručný srovnávací prvek, kdy se autorka zabývá vybranými případy rozpouštění politických stran ve Spolkové republice Německo, Španělsku a Bulharsku.

Jako přínosnou hodnotím kapitolu šestou, ve které diplomantka mapuje obecný přístup ESLP k problematice rozpouštění politických stran a dalším zásahům. Rozebírá rovněž nejvýznamnější judikáty.

V závěru práce diplomantka shrnuje poznatky, ke kterým dospěla v průběhu jejího zpracování. Zároveň přináší i některé návrhy de lege ferenda.

Práce s literaturou a ostatními prameny

Považuji za podstatné vyzdvihnout, že v posuzované diplomové práci autorka využívá nadstandardní množství odborné literatury, včetně literatury cizojazyčné, na kterou také odpovídajícím způsobem odkazuje, což se jistě podepsalo na kvalitě diplomové práce. Vedle toho také diplomantka pracovala s dostatečným množstvím soudní judikatury, včetně rozsudků ESLP. V případě odkazů na tyto rozsudky je možné vysledovat nedostatek spočívající v tom, že diplomantka pod čarou blíže nespecifikuje odstavec rozsudku, ze kterého čerpala.

Posuzovaná diplomová práce prošla s negativním výsledkem kontrolou plagiátorství systému THESIS.

Pro účely obhajoby doporučuji diplomantce, aby se zaměřila na následující:

- Je diplomantka obeznámena s aktuální situací ohledně řízení před ESLP v souvislosti se stížností Dělnické strany?
- Jak diplomantka s využitím nabytých znalostí hodnotí aktivity Dělnické strany sociální spravedlnosti? Bylo by možné uvažovat o návrhu na rozpouštění této strany?
- Jak hodnotíte přístup Nejvyššího soudu ČR k překážce v řízení o rozpouštění politické strany z důvodu vyhlášených voleb?

Závěr

Celkově je možné posuzovanou diplomovou práci hodnotit jako komplexní a kvalitní. K její nadstandardní úrovni jistě přispělo využití rozsáhlého fondu literatury a judikatury.

Diplomovou práci hodnotím jako vyhovující předepsaným formálním i obsahovým požadavkům, a proto ji jednoznačně **doporučuji k obhajobě**. Stupeň hodnocení prozatím navrhuji výborně, přičemž výsledné hodnocení samozřejmě bude záviset na úrovni obhajoby.

V Plzni dne 22. 4. 2012

JUDr. Zuzana Vostrá, Ph.D.